Biiroo Barnootaa Oromiyaa

Karoora Hojii Misooma Barnootaa Bara 2015

Caamsaa, 2014
Finfinnee

Baafata

1. Seensa 2
1.1. Ergama, Mul'ata fi Duudhaalee BBO 2
1.2 Xiinxala raawwii karoora bara 2014 2
2. Karoora Hojii Barnootaa Bara 2015 3
2.1. Carraa Barnootaa Walgitiinsi Mirkanaa'e baballisuu 3
1.1. Dhaabbilee Barnootaa qaqqabamaa gochuu 3
1.2. Hirmaannaa Barattootaa Waliigalaa 4
1.3. Walgitiinsa Barnootaa Mirkaneessuu 4
1.4. Gahuumsa keessoo Barnootaa 5
2. Qulqullina Barnootaa 6
2.1. Qulqullina barnootaa mirkaneesuuf hojiwwaan hojjetaman 6
2.2. Hojiwwaan Barsiisota Wajjiin Walqabatan 7
2.3. Faasiliitii mana Baruumsaa Guutuu 10
2.4. Sirna Barnootaa 11
2.5. Barnoota ICTn deegaruu 12
2.6. Bu'aa barachuu baratootaa Fooyyeessuu 13
3. Projeektota Ijaara 14
4. Baajata /Faayinaansii 14
5. Dhimmoota Hunda-Galeessa 15
6. Madaallii, Deegarsaafi Hordoffii 16

1. Seensa

Biiroon Barnoota Oromiyaa mootummaafi uummataa itti kenname milkeessuuf karoora tarsiimoo waggaa shaniifi kudhanii qopheessuun, akka haala qabatamaa ormiyaa xiinxaluun karoora yeroo gabaabaa qopheessuun raawwii ol-aanaatiin fayyadamummaa ummataa mirkaneessuuf xiyyeeffatee hojjechaa jira. Haaluma kanaan karoorri bara 2015 bu'ura karoora tarsiima'aa fi haala qabatamaa barnoonni Oromiyaa keessa darbe xiinxaluun kan qophaahedha. Haaluma kanaan karoorri bara 2015 xiinxala haalaa raawwii karoora bara 2014 gaggeessuun ciminoota jira, hanqina fi rakkoolee mudatan adda baaseera. Xiinxala kana akka galteetti fudhachuun dhimmoota bara 2015tti biiroon barnootaa Oromiyaa hojjetu kanneen xiyyeeffannaa barbaadan gurguddoo adda baafachuun irratti walii galuun kan qophaahedha. Isaanis: Carraa barnootaa, walgitiinsa barnootaa, gahumsa keessoo barnootaa, qulqullina barnootaa mirkaneessuufi pirojektii ijaarsa bu'ura boruu raawwachuudha... Haaluma kanaan karoorri kun Kutaa gurguddoo sadii kan of keessatti ammatedha. Tokkoffaa, Haala waliigala (Ergama, mul'ata, Sona/duudhaa), kaayyoolee, bu'aa eegamufi xiinxala raawwii bara 2014 kan qabatedha. Lammaffaa, hojiilee bara 2015 irratti xiyyeeffatame hojjetamu akka karoora bara 2015tti kan qabate dha. Sadaffaa, qaamuma karoora bara 2015 kan ta'e gabatee yeroo raawwiiti.

1.1. Ergama, Mul'ata fi Duudhaalee BBO

Ergama: carraa barnootaa walgitiinsi, qulqullinniifi ga'umsi isaamirkanaa'e sagantaa idilee fi al idileetiin babal'isuun dhaabbilee barnootaa keessatti aadaa dimookiraasii fi bulchiinsa gaarii dagaagsuun humna nama baratee hiyyummaa seenaa gochuu danda'u horachuu.

Mul'ata: Lammiilee dandeettii, naamuusa, jaalala hojii fi biyyaa qaban horatamanii arguu.

Soonawwan: Sagantaa misooma seektara barnootaa 6ffaa (ESDP-VI) keessatti karoora bara 2015 galmaan gahuuf, caasaaleen barnootaa hundinuu sonaawwan armaan gadii giddu galeeffatee hojjeta

- Gaafatamummaa
- Hirmaachisummaa
- Bu'a qabeessummaa
- Fakkeenyummaa
- Kutannoo
- Iftoomina
- Qulqullina
- Kalaqa

1.2 Xiinxala raawwii karoora bara 2014

Ciminoota Ijoo:

- Hojii barnootaa qindoominaan hojjechuu
- Mana barumsa bultii addaa sadarkaa lammaffaa hojii jalqabsiisuu
- Raawwii hojii kenna tajaajila lammummaa milkeessuu fkn Bu'ura boruu 3000 ijaaruun hojii jalqabsiisuu
- Qabxiin barattootaa fooyya'aa deemuu
- Sirna barnootaa haaraa sadrkaa tokkoffaa pilot gochuun, hojiirra oolmaaf qopheessuu

Hanqinoota turan

- Dhaabbilee barnootaa qabnu hamma barbaadame istaandardii guutuu dhabuu;
- Hirmaannaa hoggansa dubartootaa gadi aanaa ta'uu
- Kitaaba barataa dhiheessuu dhabuu
- Haalli caasaan barnootaa hojii itti raawwatu walfakkaachuu dhabuu
- Barnoonni keenya rakkoo qulqullinaa qabaachuu
- Baarsiisaa hanga barbaadame qaxaruu dhabuu
- Dhiheessii barnootaa adda addaa guutamuu dhabuu (laboratorii, kompiitara, interneetii…)

Rakkoolee Mudate

- Rakkoo nageenyaatiin manneen barnootaa baay'een miidhaan irra gahuufi barattoonni mana barumsaa irraa hafuu
- Hoggeen hammaachuu irraa kan ka'e baratoonni baay'een mana barumsaa irraa hafuu

2. Karoora Hojii Barnootaa Bara 2015

Kayyoo Gooroo: Barnoota qulqullinnifi gahumsi isaa mirkaa'e lammii hunda biraan gahuu

Kaayyoo gooree:

- Carraa barnootaa bara 2014tti 10,690,732 uumame bara 2015 gara 11,345,448tti guddisuu
- Wal gitiinsa Koorniyaa bara 2014 0.87 ture bara 2015tti gara 0.91 tti fooyyessuu
- Qulqullina barnootaa mirkanessuu kan qooda qabu faluuf sirna barnoota haaraa hojiirra oolchuun reshoo barataa gara kitaabaa 1:2 maxxansuun barattoota biraan gahuu

Toora Xiyyeeffannoo Tarsiimoo

- Carraa Barnootaa Baballisuu
- Walgitiinsa Barnootaa Mirkaneessuu
- Qulqullina Barnootaa Mirkaneessuu
- Ga'umsa Keessoo Barnootaa fooyyassuu
- Maxxansa Kitaaabaafi hojiirra olmaa sirna barnootaa haaraa
- Ijaarsa bu'ura boruu

2.1. Carraa Barnootaa Walgitiinsi Mirkanaa'e baballisuu

Galma: Carraa barnootaa walgitiinsi isaa mirkanaa'e lammii hundaaf qaqqabamaa taasisuufi gahumsa keessoo barnootaa fooyyeessuu.

1.1. Dhaabbilee Barnootaa qaqqabamaa gochuu

- MB Bu'uura Boruu Bara 2014tti 4862 irra ture bara 2015tti 10,862tti ol guddisuu
- MB Sad.1ffaa Bara 2014tti 15,201 irra ture bara 2015tti 15,225tti ol guddisuu
- MB Sad.2ffaa Bara 2014tti 1,342 irra ture bara 2015tti 1,354tti ol guddisuu
- MB Sad.2ffaa Bultii Addaa bara 2014tti 7 irra ture bara 2015tti 7 tursiisuu'
- KBB bara 2014tti 13 irra ture bara 2015tti 13 tursiisuu'
- Bufata barnoota ga'eessotaa bara 2014tti 14,032 irra ture bara 2015tti 26,946 ol guddisuu

1.2. Hirmaannaa Barattootaa Waliigalaa

- Barattoota BSTD Bara 2014tti 1,123,874(dhi 596,628 dub. 527,246) irra ture bara 2015tti 1,393,604 (dhi 739,819 dub. 653,785) tti ol guddisuu
- Barattoota MB Sad.1ffaa Bara 2014tti 8,248,147 (dhi 4,422,799 dub. 3,825,348) irra ture bara 2015tti 8,630,297 (dhi 4,616,914 dub. 4,013,383) tti ol guddisuu
- Barattoota MB Sad.2ffaa Bara 2014tti 1,302,016 (dhi 690,238 dub. 611,778) irra ture bara 2015tti 1,321,547 (dhi 700,592 dub. 620,955) tti ol guddisuu
- Barattoota BSTD-12 jiran Bara 2014tti 10,690,732 (dhi 5,708,201dub. 4,982,531) irra ture bara 2015tti 11,345,448 (dhi 6,057,325 dub. 5,288,123) tti ol guddisuu

Hirmaannaa barattoota MB Bultii Addaa

Hirmaannaan Barattoota MB Bultii addaa barattoota waliigalaa jiran keessaa barattoota ciccimoo ta'an filachuun kan baratanidha

- Hirmaanna barattoota MB Bultii Addaa bara 2014tti 1522 (dhi 1059 dub.463) irra ture bara 2015tti 3,044(dhi 2118 dub. 926) tti ol guddisuu

Hirmaannaa Leenjii KBB

- Leenjii Barsiistota Dippiloomaa BSTD 2014tti 2897 irra ture bara 2015 gara 6000 ol guuddi leenjisuu;
- Simannaa haara barsiisota dippilooma bara 2014tti 702 irra ture bara 2015 tti 800 leenjisuu;
- Barsiistota Digirii bara 2014tti 501 irra ture bara 2015tti 500 simachuun leenjisuu;

Barnoota Ga'eessotaa fi Idileen Alaa

- Hirmaanna ga'eessota 2014tti 1,614,286(dhi 968,105 dub 646,181) ture, bara 2015tti 3,100,000 irraan gahuu;
- Madaalli ifa barnoota bara 2014tti 297,853 ture bara 2015tti 807,143 irraan gahuu;

1.3. Walgitiinsa Barnootaa Mirkaneessuu

Garaagarummaa Koornayaa dhiphisuu

- BSTD bara 2014tti 0.88 kan ture bara 2015tti gara 0.93 ol guddisuu,
- kuta 1ffaa bara 2014tti 0.87 kan ture bara 2015tti 0.92 ol guddisuu,
- kan kutaa 1-6 bara 2014tti 0.87 bara 2015tti gara 0.91 ol guddisuu,,
- kan kutaa 7-8 bara2014tti 0.86 bara 2015tti gara 0.87 ol guddisuu,
- kan kutaa 1-8 bara2014tti 0.86 bara 2015tti gara 0.89 ol guddisuu,
- kan kutaa 9-12 bara 2014tti 0.89 ture bara 2015tti gara 0.90 ol guddisuu,

Hirmaannaa Barnoota Fedhii Addaa Qaban

- Daa'imman BSTD bara 2014 baratan keessaa hirmaannaan Barattoota BFA **3,799** ture bara 2015tti **8,220** akka gahu ni hojjatama.
- Kuta 1-8 bara 2014 baratan keessaa hirmaannaan Barattoota BFA **50,572** ture bara 2015tti **94,201** akka gahu ni hojjatama.
- Barattoota sad. 2ffaa bara 2014 baratan keessaa hirmaannaan Barattoota BFA **6,397** ture bara 2015tti **7,037** akka gahu ni hojjatama.

- Barattoota waliigalaa kutaa 1-12 bara 2014 baratan keessaa hirmaannaan Barattoota BFA **56,969** ture bara 2015tti **101,238** akka gahu ni hojjatama.

Hirmannaa Barnootaa Aanaalee Horsiisee Bulaa

Hirmaannaan barattoota AHB hirmaannaa barattoota waliigalaa keessa kan jiran kan Aaanaalee Horsiisee Bulaa yoo ilaalamu

- Barattoota waliigalaa BSTD bara 2014 baratan keessaa hirmaannaan Barattoota AHB 96,879 ture bara 2015tti 146,152 akka gahu ni hojjatama.
- Barattoota sad. 1ffaa (1-8) bara 2014 baratan keessaa hirmaannaan Barattoota AHB 804,741 ture bara 2015tti 849,998 akka gahu ni hojjatama.
- Barattoota sad. 2ffaa bara 2014 baratan keessaa hirmaannaan Barattoota AHB 75,278 ture bara 2015tti 91,519 akka gahu ni hojjatama.
- Barattoota waliigalaa kutaa 1-12 bara 2014 baratan keessaa hirmaannaan Barattoota AHB 880,019 ture bara 2015tti 941,517 akka gahu ni hojjatama.

Toftaa Raawwii

- Sosochii ummataa umuun daa'imman umriin barnootaaf qaqqabee fi ga'eessota simachuun barsiisuu;
- Baballina MB Bu'uura Boruu irratti hoggansa sadarkaan jiraniifi qooda fudhattootaaf hubannoo uumuu;
- Abbootii qabeenyaa fi dhaabbilee Mit-Mootummaa jajjabeessuufi deeggaruun MB akka ijaarana taasisuu;
- Manneen barnootaa dhuunfaa jajjabeessuu,hordofuufi deeggaruun kanneen rakkoo qabana tarkaanfii qajeelfamaa fudhachuun sirreessuu;
- Meeshalee barnootaa guutuu;
- Hirmaannaa barnoota ga'eessotaa fooyyassuuf qajeelfama duraan ture irra deebi'uun fooyyassuu;
- Miidiyaa gara gara fayyadamuun hirmaannaan barnootaa akka dabaluu sosochii ummataa finiinsuu;
- Ulaagaa simannaa qophaa'e irratti hundaa'uun kaadhimamtoota Barsiistotaa simachuu;
- Hordoffii fi deeggarsa wal-irraa hin cinne taasisuu;

1.4. Gahumsa keessoo Barnootaa

Haftee Barattootaa Xiqqaate

- Barattoota kutaa 1ffaa bara 2014 barachaa turan keessaa hafteen 5.8% yoo ta'u bara 2015tti gara 3% akka gadi bu'u ni hojjatama
- Barattoota sadarkaa 1ffaa kutaa 1-8 bara 2014 barachaa turan keessaa hafteen 6% yoo ta'u bara 2015tti gara 3.2% akka gadi bu'u ni hojjatama
- Barattoota sadarkaa 2ffaa kutaa 9-11 bara 2014 barachaa turan keessaa hafteen 4% yoo ta'u bara 2015tti gara 2% akka gadi bu'u ni hojjatama.

Reetii Irradeebii

- Kutaa.1ffaa bara 2014tti 3.1% ture, bara 2015tti 2.7%tti gadi buusuu
- Sad1fffaa kutaa 1-6 bara 2014tti 3.2% ture, bara2015tti 2.8% gadi buusuu
- Sad1fffaa kutaa 7-8 bara 2014tti 2.6% ture, bara2015tti 2.2% gadi buusuu
- Sad.2ffaa kutaa 9-11ffaa bara 2014tti 2.5% ture, bara 2015tti 1.7%gadi buusuu

Hojiiwwan Nannolee Ollaa Waliin Hojjataman

- Manneen Barnootaa Afaan Oromoo keessatti barsiifamaa jiru adda baasuun deeggaruu;
- Barsiistota Naannolee Ollaa jiran keessatti Afaan Oromoo barsiisan adda baasuun leenjiiwwan human raawwachiisummaa cimsu kennuu;
- Kitaaba baranootaaf barbaachisu adda baasuun deeggarsa taasisuu;

2. Qulqullina Barnootaa

2.1. Qulqullina barnootaa mirkaneesuuf hojiwwaan hojjetaman

Hira Barataa - Barsiisaa

- Hira barataa barsiisaa Barnoota sadarkaa 1ffaan duraa bara 2014tti 70:1 ture bara 2015tti gara 63:1tti fooyyassuu;
- Barnoota sadarkaa 1ffaa bara 2014tti 48:1 ture ,bara 2015tti 50:1tti fooyyassu;
- Barnoota sadarkaa 2ffaa bara 2014tti 46: 1 ture bara 2015tti 40:1 irraan gahuu;
- Kolleejjii Barnoota barsiisotaa bara 2014tti 40:1 ture bara 2015tti achuma irraa tursiisuun ni hojjetama;
- Hira barataa barsiisaan wal qabatee ragaan jiru kun kan waliigala Oromiyaa yammuu ilaalamu istaandardii jiruun kan guute fakkaatus garuu, gosa barnootaa hundaan yammuu ilaalamu hanqina barsiisaa guddaa jira.

Hira Kitaabaa – Barataa

- Hira kitaaba barataa sadarkaa fi Kutaa hundaan bara 2015tti 1:2 taasisuu
- Moojuloota Kolleejjii Barnoota barsiisotaa bara 2014tti 1:1 ture bara 2015tti achuma irraa tursiisuun ni hojjetama

Hira Barataa Daree

- Hira daree BSTD bara 2014tti 65:1 ture bara 2015tti 40:1;
- Hira daree barataa sadarkaa 1ffaan bara 2014tti 52:1 ture bara 2015tti 50:1; fooyyassuu;
- Barnoota sadarkaa 2ffaa bara 2014tti 64:1 ture bara 2015tti gara 40:1tti fooyyeessuu

Tooftaalee Raawwii

- Leecalloo barnootaa barbaaduu;
- Hirmaannaa hawaasaa irraa caalaa cimsun abbuummaa mana barumsaa akka bulchuu fi sirna galii isaa akka guddisan taasisuun;
- Maallaqa argame seeraan dhimaa qulqullina barnootaaf dursa kennuun hojiirra oolchuu;

2.2. Hojiwwaan Barsiisota Wajjiin Walqabatan

Galma: Dhiyeessiifi istaandaardii hoggansaa fi barsiistotaa fooyyassuun qulqullina barnootaa mirkanaa'e

Qacarrii barsiistotaa

- Qacarrii barsiisota BSTD haara 6000 gaggeessun baay'ina barsiistota BSTD bara 2014tti 16,016 irra ture, bara 2015tti gara 22,017 ol guddisuu;
- Qacarrii barsiisota sad.1ffaa haara 5,400 gaggeessun baay'ina barsiisota sad.1ffa (1-8) bara 2014tti 171,096 irra ture, bara 2015tti gara 176,496 ol guddisuu;
- Qacarrii barsiisota sad. 2ffaa haara 1,467 gaggeessun baay'ina barsiisota sad. 2ffaa (9-12) bara 2014tti 41,055 irra ture, bara 2015tti gara 42,522 ol guddisuu;
- Barsiistota KBB irraa ebbifamuun qorumsa gahumsaa darban keessa bara 2014tti 670 irra ture, bara 2015tti gara 713 ol guddisuu;
- Haala mijeesitoota barnoota ga'eessotaa bara 2014tti 30,607 irra ture, bara 2015tti gara 54,136 tti ol guddisuu

Hirmaanaa barsiistota dubaraa fooyyassuu

- Kaadhimamtoota barsiisota dubartoota KBB bara 2014tti 37% irra ture, bara 2015tti gara 41.1% ol guddisuu;
- Hirmaannaa barsiisota dubartoota mana barumsa BSTD bara 2014tti 93.1% irra ture, bara 2015tti gara 95% ol guddisuu;
- Hirmaannaa barsiisota dubartoota MB Sad. 1ffaa bara 2014tti 40.2% irra ture, bara 2015tti gara 44% ol guddisuu;
- Hirmaannaa barsiisota dubartoota MB sad 2ffaa bara 2014tti 18% irra ture, bara 2015tti gara 20% ol guddisuu;

Istaandardii barsiisotaa fooyyeessuu

- Istaandardii barsiisota mana barumsa BSTD diploomaafi isaa ol qaban bara 2014tti 50.2% irra ture, bara 2015tti gara 65% ol guddisuu;
- Istaandardii barsiisota mana barumsa sad. 1ffaa kutaa 1-8, dippilomaa fi isaa ol bara 2014tti 90.1% irra ture, bara 2015tti gara 95% ol guddisuu;
- Istaandardii barsiisota mana barumsa sad.2ffaa kutaa 9-12 digirii duraafi isaa ol bara 2014tti 96% irra ture, bara 2015tti gara 99% ol guddisuu;
- Kaadhimamtoota barsiistota barachaa turan dhuma waggaa waxabajjii 2014 eebbifaman 2,049 qorumsa madaallii gahumsa ogummaa qoruu;

Leenjii hojii irraa yeroo gabaabaa barsiisotaaf kennuu

- Barsiisota manneen barnootaa sadarkaa 1ffaan duraa, sad.1ffaa 182,993 madaqiinsa kitaabilee sirna barnoota haaraa irratti leenjii hojiirraa kennuu;
- Leenjii humna raawwachiisummaa barsiisotaa cimsu mata dureewwan filachuun sadarkaa manneen barnootaatti barsiisota sad.1ffaafi 2ffaa 212,151'f kennuu;

- Iyyaafannoo walitti fufaa (CCA) irratti barsiisota afaan oromoo kutaa 1-4fi barsiisota Herreegaafi Ingiliffaa kutaa 7-8 manneen barnootaa filataman keessatti bara 2014 barsiisota 2,886 kenname ture bara 2015tti barsiisota 10,479 leenjisuu;
- Leenjii hojiirraa dandeettii barsiisota kutaa O fooyyeessuuf manneen barnootaa filataman irratti kennamaa ture bara 2014 barsiisota 3,511 kenname bara 2015 mana barumsa haara filataman irratti barsiisota 3,650 leenjisuu.

Leenjii yeroo dheeraa itti fufiinsaan kennamuufi fooyyeeffannaa barnootaa

- Fooyyeeffannaa barnootaa sagantaa garagaraan kennamaa ture sababa covid-19 adda cite bara 2015 dippiloomaa irra gara digirii barasiisota 5,400 leenjisuu;
- Digrii 1ffaa irraa gara digrii 2ffaa bara 2015tti barsiisota 3,600 leenjisuu;
- Leenjii dagaagina ogummaa walitti fufaa (CPD) itti fufiinsaan hojjetamu bara 2014 barsiisota sad. 1ffaa 108,273 (63.3%) hordofaa turan bara 2015tti gara 136,270 (80%) tti ol guddisuu, barsiisota sad. 2ffaa bara 2014 hordofaa turan 28,882 (70.3%) ture gara 32,860 (80%) tti ol guddisuu.

Ramaddii hoggansa manneen barnootaa

- Manneen barnootaa BSTD hundi hoggansa akka qabataniif hoggansa naamusa, beekumsaafi dandeettii qaban 4862 ramaduu.
- Manneen barnootaa sad.1ffaa hundi hoggantoota naamusa, beekumsaafi dandeettii qabaniin akka hogganamaniif hoggansa manneen barnootaa 15,201 ramaduu.
- Manneen barnootaa sad.2ffaa hundi hoggantoota naamusa, beekumsaafi dandeettii qabaniin akka hogganamaniif hoggansa manneen barnootaa 1342 ramaduu.
- Wiirtuun gurmuu manneen barnootaa hundi hoggansa gahumsa qabuun akka hogganaman taasisuuf supparvaayzara sad.1ffaa 2,777 fi sad.2ffaa 365 ramaduu.

Hirmaannaa hoggansa dubartoota fooyyeessuu

- Manneen barnootaa BSTD hundi dubartootaan akka hogganaman taasisuun bara 2015 tti dura bu'oota BSTD 100% dubartootaa gochuu.
- Hirmaannaa dubartootaa dura bu'oota mana barumsa sad.1ffaa (1-8) bara 2014tti 13.1% irra ture, bara 2015tti 22% irraan gahuu;
- Hirmaannaa dura bu'oota mana barumsa sad.2ffaa (9-12) bara 2014tti 7.8% irra ture, bara 2015tti 12% irraan gahuu;
- Hirmaannaa dubartootaa supparvaayizaroota mana barumsa sad.1ffaa (1-8) bara 2014tti 4.4% irra ture, abara 2015tti 8% irraan gahuu;
- Hirmaannaa dubartootaa supparvaayizaroota mana barumsa sad.2ffaa (9-12) bara 2014tti 4.5% irra ture, bara 2015tti 8% irraan gahuu;

Istaandardii hoggansa manneen barnootaa fooyyeessuu

- Staandardii dura bu'oota BSTD diploomaa qaban bara 2015tti 80% irraan gahuu;
- Staandardii dura bu'oota manneen barnootaa sad.1ffaa (1-8) bara 2014tti 63% irra ture, bara 2015tti 75% irraan gahuu;

- Staandardii dura bu'oota manneen barnootaa sad.2ffaa (9-12) bara 2014tti 73.7% irra ture, bara 2015tti 80% irraan gahuu;
- Staandardii supparvaayizaroota manneen barnootaa sad.1ffaa (1-8) bara 2014tti 92.3% irra ture, bara 2015tti 95% irraan gahuu;
- Staandardii supparvaayizaroota manneen barnootaa sad.2ffaa (9-12) bara 2014tti 91% irra ture, bara 2015tti 95% irraan gahuu;
- Staandardii diinii KBB bara 2014tti 100% ture, bara 2015tti 100% irra tursiisuu;

Leenjii yeroo gabaabaa Hoggansa manneen barnootaaf kennamu

- Hojiirra oolmaa sirna barnootaa haaraa irratti hoggantoota manneen barnootaa sad. 1ffaa 15,201-hundaafi sad.2ffaa yaaliif filatamaniif leenjii hojiirraa kennuu.
- Humna raawwachiisummaa hoggansaa cimsuuf leenjii gabaabaa mata dureewwan filataman irratti hoggansa manneen barnootaa sad.1ffaafi 2ffaa bara 2014tti 24,066 kenname ture bara 2015tti namoota 24,547f kennuu;
- Hoggantoota manneen barnootaa sad.1ffaa 3865 filatamaniif leenjii maalummaa iyyaafannoo walitti fufaafi qabiinsa kutaa O irratti kennuu hoggansaaf kennuu.

Leenjii yeroo dheeraa itti fufiinsaan hoggansa barnootaaf kennamu

- Fooyyeeffannaa barnootaa sagantaa garagaraan kennamaa ture sababa covid-19 adda cite bara 2015 dippiloomaa irra gara digirii duratti 1200 leenjisuu;
- Digrii 1ffaa irraa gara digrii 2ffaa bara 2015tti hoggantoota 750 leenjisuu;
- Leenjii dagaagina ogummaa walitti fufaa (CPD) itti fufiinsaan hojjetamu bara 2014 dura bu'aa sad. 1ffaa 7367 (49%) hordofaa turan bara 2015tti gara 12,158 (80%) tti ol guddisuu, dura bu'oota sad. 2ffaa bara 2014 hordofaa turan 1157 (46.5%) ture gara 32,860 (80%) tti ol guddisuu.
- Leenjii dagaagina ogummaa walitti fufaa (CPD) itti fufiinsaan supparvaayzaroota sad. 1ffaa bara 2014tti hordofaa turan 1,115 (40.2%) turan bara 2015tti gara 2,230 (80%) tti ol guddisuu, supparvaayzaroota sad. 2ffaa bara 2014 hordofaa turan 159 (46.5%) ture gara 292 (80%) tti ol guddisuu.

Tooftaalee Raawwii

- Qajeelfamaoota bulchiinsa barsiisotaa jijjiiruun hojiirraa oolchuu.
- Leenjii human raawwachiisummaa Hoggansa Barnootaa fi barsiisotaaf kennuu.
- Hanqina barsiisotaa jiru adda baasuun sadarkaa Aaanaaleetti hoggansi dursee baajeta qaxarrii barsiisotatiif kan barbaachisu qabaachuun hojirra oolchuu.
- Qajeelfamootaa fi hojimaata jiran hojirra oolchuu.
- Qajeelfama sirna madaallii bu'aa irratti xiyyeeffate hoggantoota manneen barnootaaf qopheessuun hojirra oolchuu,

2.3.Faasiliitii mana Baruumsaa Guutuu

Galma: Barattoota dandeettii gahumsaafi naamusa qaban horachuu

Galii Keessoo Manneen Barnootaa Cimsuu

- Manneen barnootaa sadarkaa 1ffaa g/galeessaan 7,500 akka maddisiifatan gochuu;
- Manneen barnootaa sadarkaa 2ffaa g/galeessaan 12,500 akka maddisiifatan gochuu;
- Manneen Barnootaa Bultii Addaa g/galeessaan 15,000 akka maddisiifatan gochuu;
- Waligalaan galii keessoo MB bara 2015, qarshii 90,500,000 gahuuf ni hojjatama.

Raramddii Bajata Bilok Giraant

- Block Grant MB mootumma hundaaf akka ramadamu ni taasiisfama
- Baajata gargaarsaa (school grant) aanaalee haala qooddii isaanitiin dafanii gadi buusuu.

Mana Barumsa Sadarkaa 1ffaa (1-8)

- Mana qulqullinaa sadarkaa 1ffaa bara 2014tti 94.5 irra ture , bara 2015tti 15,201 jiru hunda (100%) waliin gahuu
- Tajaajial Bishaanii sadarkaa 1ffaa bara 2014tti 38% irra ture , bara 2015tti 41% ga'uu
- Tajaajila Ibsaa sadarkaa 1ffaa bara bara 2014tii 27.5% irra ture , 2015tti MB 30% ga'uu
- Mana dubbisaa (Laayibrarii) sadarkaa 1ffaa bara 2014tti 48% irra ture , bara 2015tti 63% irran ga'uu
- Mana yaalii (Laabolaatori) sadarkaa 1ffaa bara 2014tti 12.5% irra ture , bara 2015tti 29% irraan gahuu
- Manneen Barnootaa sadrakaa 1ffaa 53% fi sadarkaa 2ffaa 55% magariisa taasisuu

Mana Barumsa Sadarkaa 2ffaa (9-12)

- Mana qulqullinaa sadarkaa 2ffaa bara 2014tti 96.8 irra ture , bara 2015tti 1342 jiru hunda (100%) waliin gahu;
- Tajaajial bishaanii sadarkaa 2ffaa bara 2014tti 67.7%irra ture , bara 2015tti 80% akka argatan taasisuu
- Tajaajila ibsaa sadarkaa 2ffaa bara 2014tti 80.6% irra ture , bara 2015tti MB 90% akka argatan taasisuu;
- Mana dubbisaa (Laayibrarii) sadarkaa 2ffaa bara 2014tti 82% irra ture , bara 2015tti 90 akka argatan taasisuu ;
- Mana yaalii (Laabolaatori) sadarkaa 2ffaa bara 2014tti 95.1 irra ture , bara 2015tti 100% akka argatan taasisuu;

Haromsaafi suphaa

- Suphaa daree barnootaa bara 2014tti 10,783 irra ture ,bara 2015tti gara 12,783tti ol guddisuu;
- Suppaa teessoo barattootaa bara 2014tti lakkoofsaan 266,688 ture bara 2015tti 500,000 suphuun dhiheessuu
- Manneen barnootaa dallaa hin qabne haaraa ijaaruu bara 2014 M^2 mil. 2.7 ture bara 2015tti m^2 mil.4.7 raawwatame
- Dallaa manneen barnootaa jijjigan suphame bara 2014 M^2 miliyoona 5.9 ture bara 2015tti m^2 miliyoona 7.2 suphaameefi haala mijataa uumame.

Gulantaalee manneen barnootaa fooyya'e:

- Maneen barnootaa sad. 1ffaa 411 Gulantaa 1ffaa irra ture bara 2015tti 100%tti gara gulantaa 2ffaafi isaa olitti fooyyeessuu.
- Maneen barnootaa sad. 2ffaa 11 Gulantaa 1ffaa irra ture bara 2015tti 100%tti gara gulantaa 2ffaafi isaa olitti fooyyeessuu.

Tooftaalee Raawwii

- Galii manneen barnootaa guddisuuf:
    - Qonna MB fooyyessuu;
    - Mooraa MB kunuunsuun marga gurguruu;
    - Kuduraafi muduraa oomishuu;
    - Sheediwwan adda adda kireessuu,loon gabbisuu fi kkf;
- Hirmaannaa hawaasaa irraa caalaa cimsun abbuummaa mana barumsaa akka bulchuu fi sirna galii isaa akka guddisan taasisuun;
- Maallaqa argame seeraan dhimaa qulqullina barnootaaf dursa kennuun hojiirra oolchuu;
- Faayidaa barnootaa irratti feestivaalii qopheessuun sosochii sadarkaa hundatti gaggeessuun;

2.4. Sirna Barnootaa

Galma: Barnoota waliigalaa qulqullina qabu kennuun beekumsa, dandeettiifi sonaan bocuun dhaloota waa kalaqu, dorgomaa ta'ee akkasumas jaalala biyyaa kan qabuu fi itti gaafatamummaan itti dhagahamu uumuu.

Qophii Kitaabaa Barataa

Hojiwaan ijoo qophii sirna barnoota faana wal qabatee hojataman akka armaan gaditti karoora qabamani jiru,

- Sirna Barnootaa Gadaa kutaa 1-8 kitaaba 8 madaaluun fooyyessuu
- Moojuula barnoota fagoo kutaa 5-8 akaakuu barnootaan moojuula 44 qopheessuu
- Kitaabilee Barnoota Safuu (Moral Education) fi Barnoota Teeknikaafi dagaagina Ogummaa gara Naannoo keenyaatti ktaaba 4 madaqsuun qopheessu
- Sirna Barnootaa saffisaan barachuu /Accelerated Learning Program (ALP)/ barattoota kutaa 1-3 kitaaba 12 qopheessuun hojirra oolchuu.
- Sirna barnoota Afaan oromoo (kutaa 1-4) kitaaba 4 madaaluun haariiroo (Alignment) kutaa 5-8 qabu sirreessuun akka sirna barnoota haaraa wajjin walsimutti qopheessu
- Sagantaa yaalii sirna barnoota haaraa sadarkaa lamaffaa (sad 2ffaa) Ministeera barnootaa faana qindoominnaan hojjachuun gaggeessuu,
- Leenjii madaqiinsa sirna Barnoota haaraa Barnoota sadarkaa 1ffaan duraa irraa hanga sadarkaa 1ffaatti (BSTD+1-8) barsiisoota 182,993tiif kennuu

Maxxansaa fi Raabsa

- Bara 2015tti kitaaba barataa fi qajeelcha barsiisaa sadarkaa Tokkoffaan Duraa 1,428,444 maxxansiisuun raabsuun kira kitaaba bara 1:1 waliin gahuu;
- Bara 2015tti kitaaba barataa fi qajeelcha barsiisaa MB kutaa 1-8tiif 29,470,702 maxxansuun raabsuun hira kitaabaa barataa 1:2 iraan gahuu
- Kitaaba barataa MB Sad.2ffaa (9-12) kitaabilee Ministeera barnootaan qophaa'e 2,666,289 kooppii gochuun raabsuu;

Tooftaalee Raawwii

- Hojiiwwaan qophii sirna barnoota oggeesoota sirna barnoota BBO, KBBfi Hayyoota olaano Yunivarsiitii qindeessuun qopheessuu.
- Maxxansaa fi raabsaa kitaabilee barnootaa haaraa irratti koree abbumaan hordofuu sadarkaa sadarkaan hundeesuun itti dhiheenyaan hoganuun hojiirraa oolchuu;
- Kalandara barnoota horsiise bulaa qooda fudhattoota wajjiin qondoominaan hojjachuun hojii irra olchuu.

Nyaata Barattootaaf dhiyeessuu

- Saganta Midhaan nyaata bara 2014tti 735,765 argacha turan yoo ta'u bara 2015tti
    - Daa'imman BSTD 1,040,370 qarshii 4,863,729,750.00
    - Ijoollee kutaa 1-4 baratan 5,303,816 qarshi 24,795,339,800.00
    - NHB kutaa 1-8 baratan 1,190,148 qarshii 5,563,941,900.00
    - Waliigalaan tajaajila midhaan nyaata barattoota **7,534,334** ta'aniif qarshii **35,223,011,450.00n** akka argatan taasisuudha.

Tooftaa Raawwii:

- Deeggarsa dhaabbata Buusaa Gonofaa fi dhaabbilee deggartoota garaagaraatiin barattoota fayyadamaa taasisuu;

Hojimaataa fi Caaseffama fooyyeesuu

- Caasaafi hojimaata seektara barnootaa hojiirra jiru qorachuun iddoo kenniinsa tajaajilaa irratti hudhaa ta'e irra deebiin sirreessuu,
- Qajeelfamaoota bulchiinsa barsiisotaa hanqina qaban irra deebiin sirreessuun fooyyeessuun hojiirraa oolchuu,
- Qajeelfama bulchinsa ktaabaa sakataa'un hojimaataa fi hojirra oolmaa isaa fooyyeessuun qopheessuu.
- Kaalandara barnoota horsiise bulaa qoratamee adda bahee jiru qooda fudhattoota faana qindoominaan hojjachuun hojii irra olchuu,
- Qajeelfama Barnoota bu'uraa ga'eessotaa fooyyeessuu,

2.5. Barnoota ICTn deegaruu

Galma: Teeknooloojii dijitaalaatti fayyadamuun qabiinsaa fi dabarsa ragaa barnootaa ammayya'aa ta'ee fi kan yeroo isaa eegame hojirra oolchuun qulqullinni barnootaa akka uumamu taasisuu.

Barnoota raadiyoo

- Uwwisa Barnoota Raadiyoo MB Sad.1ffaa bara 2014ttii ture, 84% bara 2015tti 90%tti fooyyassuu;
- Suphaa buufataalee raadiyoo 5 (Gimbii,Haromayaa,Gooree,Roobee) irratti geggeessuu,

Barnoota TV

- Uwwisa Barnoota TV MB Sad.1ffaa bara 2014ttii ture, 54% bara 2015tti 60%tti fooyyassuu;

Laabraatorii Compuutaraa

- Tajaajila 'Computer-Lab' MB sad.2ffaa bara 2014tti 50% irra ture bara 2015tti gara 56% ol guddisuu fi kan KBB bara 2014tti 80% irra ture bara 2015tti gara 85% ol guddisuu;

Tajaajila Interneetii

- Tajaajila 'internet' MB sad.2ffaa bara 2014tti 54% irra ture bara 2015tti 58% fooyyeessuu fi kan KBB bara 2014tti 74% irra ture bara 2015tti 100% fooyyeessuu;

Hojii Digitalization Hojjechuu

- **Ragaa barnootaa KPIn adda bahan bara 2015tti 50% digitaalaayizeeshinii gochuu**

Qabiinsaafi itti fayyadama ragaa ammayeessuu (EMIS)

- Barruu ragaa barnoota battalaafi waggaa qopheessuun hojii barnootaaf akka oolu gochuu (100%); akkasumas Xiinxala Ragaa Mullistoota Raawwii Ijoo (KPI) irra jiran 100% hojiirra oolchuu;

Tooftaa Raawwii

- Manneen barnootaa kompuutera hinqabne addaan baasuun kompuuteraa akka argatan taasisuu;
- Barsiisota ciccimotti fayyadamuun barnoonni Raadiyoo qilleensa irra akka oolu taasisu
- Gaafannoo barruu raga qopheessuun irratti hubannoo kennuu;
- Barruu ragaa barnoota battalaa qopheessuun barnootaaf qaqqabamaa taasisuu;
- Taableetiin lakkoofsa barattootaan manneen barnootaa Bultii Addaa hundaa akka qaqqabu taasisuu;
- Qormaata biyyoolessaa bifa qulqullinni isaa eeggame qopheessuun kennuu;

2.6. Bu'aa barachuu baratootaa Fooyyeessuu

- Daa'imman barnoota sadarkaa 1ffaan duraa galmaa'an keessaa (90%) yeroo barnootaa kabajuun barnootaa isaanii akka hordofan taasisuu.
- Barattoonni barnoota sadarkaa 1ffaa baratan hundi bara 2015tti gosa Barnootaa hundaan qabxii 50% fi isaa ol akka fidan taasisuu,
- Barattoonni barnoota sadarkaa 1ffaa kutaa 1-4ffaa baratan hundi madaallii EGRAn madaalamanii bara 2015tti 37% fi kan EGMA 45% akka fidan taasisuu,
- Qorumsa Naannoo kutaa 8ffaa bara 2014tti 97 kutaa 9ffaatti akka darban ture bara 2015tti gara 98% akka ol guddatu gochuu;
- Qarumsa biyyooleessaa kutaa 12ffaa yuuniversiitii galan bara 2014tti 53% irra ture, bara 2015tti 60% fooyyassuu;
- Baay'ina barattootaa kutaa 12ffaa irraa qabxii ≥600 galmeessisan bara 2014irra ture 226 ture, bara 2015tti gara 230 akka ol guddatu gochuu;
- Barattoota Yuunivarsiitii keessa jiran adda baasuun hordofuun deeggaruu;
- Barattoota Yuunivarsiitii keessatti barachaa turan adda baasuun beekuun yeroo boqonnaa gara maatiitti deebi'an Hojii Tajaajila Lammummaa akka hojjatan taasisuu;
- Barattoota mana baruumsaa bultii addaa baratan keessaa bara 2015tti barattoonni qormaata dareetiin qabxii 100% fi isaa ol akka fidan irratti hojjechuu
- Ga'eessoota baratan keessaa dubbisuu,barreessuu fi shallaguu kan danda;an bara 2014tti 53% (1,614,286) irraa ture, bara 2015tti (2,421,429) kan baratan keessaa 75% kan ta'an ragaa barnootaa akka argatan taasisuu,

- Ga'eessoota baratan keessaa madaallii ifa barnootaan bara 2014tti madaalamanii darban 297,853 (90.8%) irraa ture, bara 2015tti 612,528 galmaa'an keessaa (95%) irraan gahuu.

Tooftaalee Raawwii

- Manneen barnootaa sadarkaa 1ffaan duraa hawwataa taasisuu,
- Sadarka hundaatti titooriyaalii barattootaa cimsuun irratti hojjechuu,
- Hanna qorumsaa hambisuuf:
  - Diraamaa ispootii qopheessuun miidiyaalee garagarratti akka hojiirra oolu taasisuu;
  - Qajeelfama bulchiinsa qormaataa qophaa'e hubannoo umuun hojiirra oolchuu;
- Barattoota bara baraan Yunivarsiitii galan hordofuun deeggaruu;
- Barattoota Dhaabbilee barnoota Olaanaa irraa yeroo boqonnaa gara maatiitti deebi'an qindeessuun Hojii Tajaajila Lammummaa irratti akka hirmaatan taasisuu;
- Dokumeentii dandeettii barattootaa cimsu qopheessuun hojiirraa oolchuu,
- Wiirtuu walrraa barachuu hawaasaa 21 hundeessuu,
- Qajeelfama Barnoota bu'uuraa ga'eessotaa fooyyeessuun Leenjii irratti kennuu,
- Hojii tajaajila lammummaan barnoota bu'uuraa ga'eessotaa hirmaannaan hawaasaa akka cimu irrtti hojjechuu

3. Projeektota Ijaara

Galma:Ijaarsa pirojaktoota barnootaa qulqullinaa fi yeroo isaa eeggatee ijaaruun hirmaannaan barattootaa akka dabaluu taasisuu

Ijaarsa pirojektii baajata Mootummaan

- Ijaarsa mana barumsa sad.2ffaa Ifa Boruu buleeyyii sadi Ifa Boruu Cobii raawwii Fizikaalaa 76% , Burraayyuu raawwii Fizikaalaa 65% fi Galessa Nageessoo raawwii Fizikaalaa 45% irra ture bara 2015tti 100% xumursiisuu;

Ijaarsa pirojektii Dhaabbilee Miti-mootummaa

- Dhaabbata Wash:
  - Iskiimii Bishaanii 87 ijaaruu
  - Mana Qulqullinaa bilookii 174 ijaaruu
  - Kutaa laguu shamarranii 87 ijaaruu
- GEQIPn - Mana barumsa sad.2ffaa 12 ijaaruu

Tajaajila Lammummaa

- Ijaarsa M/B Bu'uura Boruu(BSTD) bara 2014ttii 3000 irra ture bara 2015tti 6,000 ijaaruu;
- Barattoota/hawaasa yeroo gannaa kennaa tajaajila lammummaa barnoota ga'eessotaa barsiisan bara 2014tti 20% ture,bara 2015tti gara 30%irraan gahuu.

4. Baajata /Faayinaansii

Karoora Baajata Bara 2015

T/L	Gosa Baajata	Qarshii
	Baajata Waliigala	8,283,724,547.72
I.	Baajata Idilee	6,907,864,835.87
1	Baajata Marmaartuu	2,712,914,391.39
A	Sanduqa Mootummaa	2,678,360,885.39
B	Galii Keessaa	34,553,506.00
2	Baajata Kapitaalaa	4,194,950,444.48
II.	Baajata Gargaarsa	1,375,859,711.85
1	Baajata GEQIP	1,188,962,387.00
2	Baajata UNCEF	31,026,921.17
3	Baajata One Wash	155,870,403.68

5. Dhimmoota Hunda-Galeessa

Galma: Hojiiwwan dhimmoota hunda galeessan hojjataman qulqullina barnootaatiif gumaacha akka godhan taasisuu

Bulchiinsa Humna Namaa

- Meeshaalee rifoormii Daarektoreetii fi gareewwaan 21 biratti hojiirra oluu, hordofuu fi madaaluu;
- Hojjettootaa BBO 240 leenjii dandeetti raawwachiisummaa Cimsu mata duree kaayizanii, kenna tajjaajila fi qajeelfama bulchiinsa hojjettootaa irratti leenjii kennu.
- Ragaa hojjettootaa sorama bahan qindeesuun qabachuu.
- Biiroo keessaafi ala hawwataa taasiisuun kutaalee hojii hundatti hojjettootaaf bakka hojii mijataa uumuu,

Idileessa Korniyaa

- Ogumma Mala Jireenyaa fi Idileessa Koorniya irrati hoggantootaa 78 leenjii hubannoo cimsuu kennuu;
- Leenjii ogummaa mala jireenyaa Gummii koorniyaa manneen barnoota kutaa 5ffaa ol hundeeffamee keessaatti barattoota 50,000 keennuu
- Leenjii ogumma mala jireenyafi Ittisa Miidhaafi Tuttuqqaa Kornayaa Hoggansaa fi ogeeyyii barnootaa 604 keennuu;
- Leenjii koorniyaa idileessuufi itti faayadama ICT irraatti ogeeyyii dubartootaa BBO tiif idileesitoota koorniyaa Godinalee,Bul.Magaalootaa fi KBB fi marsaa lamaan keennuu
- Sababaa harcaatii barattoota shamarran irraatti dokumentii tokkoo irratti qorannoo gaggeessu;
- Dhaabbilee barnootaa hunda keessatti Gumii shamarranii,Ispoortii,Ittisa Godaansaa seeraan alaafi Ittisa dhukkuba HIV/AIDS akka undaa'ee hujii irra oolu taasisuu;
- Dhaabbilee barnootaa keessatti Miidhaa fi Tuxxuqqaa Koornayaa irratti xiyyeeffatee raawwatamu dhabamsiisuu.
- Sababa dhukkuba HIV/ADIS tiin rakkinaaf saaxilaman deeggarsa taasisuu (Barattootaa 70 fi Barsiisota 5)
- Barattoota shamarran 200 Hoostelota keessa jiraniif meeshaalee qulqullinaa deeggaruu;
- Daa'imman maatiin isaanii harkaa qalleeyyii ta'aan dhibba lama (200) adda baasuun dhaabbilee deeggartootaa gaafachuun deeggaruun akka barnoota irra hin hafne taasiisuu;

Dagaagina Naamusa

- Dhimma naamusaafi ittisa yakka malaammaltummaa irratti ogeeyyi barnootaa 305 ta'aniif leenjii Hubannoo cimsu kennuu;
- Baajeta idilee fi gargaarsaa manneen barnootaa 500 keessatti akkaataa qajeelfamaan hojiirraa oolmaa isaa hordoffii taasisuu;
- Gumii Naamusaa fi Farra Malaammaaltummaa dhaabbilee barnootaa hundaa keessatti hundeessuu, hordofuu, to'achuufi deeggaruu;
- Ardaa marii, ispootii diraamaafi birooshera naamusa walii galaafi naamusa qormaataa barattootaa fooyyessuu irratti xiyyeeffate dokumentii tokko qopheessuun miidiyaa irra akka oolu gochuu;

Fayyaa

- Ittisaafi To'annoo HIV-AIDS irratti barattootaa, barsiisotaafi caasaa barnootaaf leenjii hubannoo cimsu kennuu,
- Barattoonni hundi aadaa qulqullina dhunfaafi naannoo akka gabbifatan hordoffiifi deeggarsa taasisuu,
- Dhibee Koronnaa (COVID-19) ittisuuf pirotokoolii ittisa dhaabbilee barnootaa hunda keessatti akka hojiirra oolan hordofuu,

Bittaa Adda Addaa

- Mana barnoota Bultii addaa 7tif farniichara hanqate guutuu;
- Mana barnoota sad.2ffaa Ifa Boruutif farniichara hanqate guutuu;
- Mana barnoota sad.2ffaa Addaa Godinaafi Bulchiinsa magaalotaa keessatti hundeeffaman 21f farniichara guutuu;
- Kompiitara mana barumsa Bultii Addaa 3f tokkoon tokkoo isaaniif kompiitara 50 bituun raabsuu;
- Mana barnoota sad.2ffaa Ifa Boruu 100f tokkoon tokkoo isaanif kompiitara 25 bituu;
- Manneen barnoota sadarkaa 2ffaa hanqina kemikaala laboraatoorii qaban adda baasuun MB Ifa Boruu 100f bituun raabsuu;
- Manneen barnootaa Bultii Addaa 7f tokkoon tokkoo isaanif loon aannanii 5 bituun raabsuu;
- Manneen barnootaa Bultii Addaa 7f tokkoon tokkoo isaanif Indaaqqoo 50 bituun raabsuu;

Tajaajila Seeraa

- Falmiwwan idilee adda addaa sadarkaa mana murtii adda addatti himannaa kallatti galmewwan 8 fi himanaa raawwii 6 waliigalaan galmee 14 hordofu;
- Firii gabaasa raawwii odiitii xiinxalame galmee 2/lama/ yaada bu'uura seeraa dhiheessuun firii argnoo seeratti dhiheessuun maallaqni mootummaa akka deebi'an taasissuu;
- Piroojaktiwwan ijaarasa manneen barnootaa 5 akkaataa qajeelfama seeraatiin hordofuu fi kallattii qabsiisuu;

Bulchiinsa Qabeenyaa

- Invantarii qabeenyaa dhuma waggaa irratti yeroo tokko gaggeessuu;

Tajaajila Odiitii

- Dhaabbilee barnootaa mana hojii (MB sad.1ffaa 20,Sad.2ffaa 10,KBB 6 fi Buufata Raadiyoo 3) keessatti Odiitii gaggeessuu;
- Qajeelfama jiru irratti Ogeeyyii caasaa barnootaa 250tiif leenjii hubannoo cimsu kennuu;
- Mallaqa galii adda addaa irraa walitti qabame seerotaa fi qajeelfamoota mootummaan akka hojiirra oolu kurmaanaan hordofuufi deeggaruu,

6. Madaallii, Deegarsaafi Hordoffii

Madaallii

- Caasaan barnootaa BBO irraa jalqabee hanga w/ra barnoota aanaatti sirna Madaallii haaraan madaaluu;
  - KPI , Jijjiirama ittifufsiisuu, Ofiin of madaaluu fi Supparviizyinii gaggeessuu

Madaallii Gahumsa Ogummaa Barsiistotaafi HMB gaggeessuu

- Barsiistota bara 2014 KBB irraa ebbifaman 2049 qorumsa MGO kennuu;
- Dura bu'ootaa fi Supparvaayizaroota sad.1ffaa bara 2013tti 623 irra ture, bara 2015tti 2,146 MGO qoruu;

Deegarsaafi Hordoffii

Inispekshinii Barnoota Waliigalaa Geggeessuu

- MB sad.1ffaa haaraa marsaa 3ffaa 15,086 jiran keessaa 40% (6,034) madaallii geggeessuu;
- MB sad.2ffaa haaraa marsaa 3ffaa 1,296 keessaa 40%(518) madaallii geggeessuu;
- Madaallii irra deebii MB KG marsaa 2ffaa bara 2014tti 205 turan keessaa, bara 2015tti 787 gaggeessuu;
- Madaallii irra deebii MB BBF/ABE marsaa 2ffaa bara 2014tti 275 ture , bara 2015tti 406 gaggeessuu;
- Inispeekishinii irra deebii MB BSTD Kutaa-O marsaa 2ffaa bara 2014tti 3,240 irra ture, bara 2015tti 3,583 gaggeessuu
- Inispeekishinii irra-deebii BSTD Kutaa-O kanneen biroo gaggessuu bara 2014tti 3,000 irra ture, bara 2015tti 3,160 gaggeessuu

Supparviiyizyonii Geggeessuu

- Cheeklistii qopheessuun kurmaanatti al-tokko Supervizhiinii hojii geggeessuu;
- Odeeffannoo wal qunnamtii meeshaalee ammayyaan ‘online communication’ fayyadamuun yeroo yeroon hordoffii taasiuu

Gamaaggama Geggeessuu

- Gamaaggama raawwii hojii ji’aa, kurmaanaa fi waggaa, geggeessuun duub deebii kennuu

7. Sagantaa Raawwii Karoora Bara 2015

TL	Hojiwwaan Gurguddoo		Safartuu	Raw.2014	Manii Bara 2015	Kurmaana 1ffaa				Kurmaana 2ffaa				Kurmaana 3ffaa				Kurmaana 4ffaa				Waggaa 2015	Bajata
						Ado.	Hag.	Ful.	Ida	Onk	Sad	Mud	Ida	Ama	Gur	Bito	Ida	Ebla	Cam	Wax	Ida		
Gabatee 5: Sagantaa Raawwii Hojii Barnootaa Bara 2015																							
Maqaa Mana Hojii- Biiroo Barnootaa Oromiyaa																							
1	Carraa Barnoota walgitiinsi mirkanaaye babal'isuu																						
1.1	Dhaabilee Barnootaa Baballisuu																						
	BSTD		Lakk	4862	10862	1000	1000	500	2,500	500	500	500	1,500	500	500	500	1,500	250	250		500	10862	bil.30
	Kutaa 1-8		Lakk	15,201	15,225	4	4		8	4	4		8		4		4		4		4	15225	mil.576
	Kutaa 9-12		Lakk	1,342	1,354					3	3		6		3		3	3			3	1354	mil.480
	MB Bulti Addaa		Lakk	7	7																	7	
	KBB		Lakk	13	13																	13	
	Buufata Barnoota		Lakk	14,032	26,946			13,473	13,473			13,473	13,473									26,946	
1.2.	Hirmaannaa barattootaa Dabaluu																						
	BSTD	Ida.	lakk	1123874	1393604			1,254,244	1,254,244	139,360			139,360									1393604	
		Dhi.	lakk	596,628	722019			649,817	649,817	72,202			72,202									739819	
		Dub.	lakk	527,246	671585			604,427	604,427	67,159			67,159									653785	
	Baay'ina Barattoota haaraa umurii 7 kutaa 1 ffaa	Ida.	lakk	1,002,753	1,198,410			1,078,569	1,078,569	119,841			119,841									1198410	
		Dhi.	lakk	530,207	627,991			565,192	565,192	62,799			62,799									627991	
		Dub.	lakk	472,546	570,419			513,377	513,377	57,042			57,042									570419	
	Barattoota haaraa waliigalaa kutaa 1ffaa	Ida.	lakk	1771792	1,860,382			1,674,344	1,674,344	186,038			186,038									1860382	
		Dhi.	lakk	949,724	997,210			897,489	897,489	99,721			99,721									997210	
		Dub	lakk	822,068	863,171			776,854	776,854	86,317			86,317									863171	
	Baay'ina Barattoota Kutaa 1-6+ABE	Ida.	lakk	7,060,657	7,413,690			6,672,321	6,672,321	741,369			741,369									7413690	
		Dhi.	lakk	3,784,722	3,973,958			3,576,562	3,576,562	397,396			397,396									3973958	
		Dub	lakk	3,275,935	3,439,732			3,095,759	3,095,759	343,973			343,973									3439732	
	Baay'ina Barattoota Kutaa 7-8	Ida.	lakk	1277914	1,216,608			1,094,947	1,094,947	121,661			121,661									1216608	
		Dhi.	lakk	689,500	642,956			578,660	578,660	64,296			64,296									642956	
		Dub.	lakk	588,414	573,652			516,287	516,287	57,365			57,365									573652	
	Baay'ina Barattoota Kutaa 1-8+ABE	Ida.	lakk	8,248,147	8,630,298			7,767,268	7,767,268	863,030			863,030									8630298	
		Dhi.	lakk	4,422,799	4,616,914			4,155,223	4,155,223	461,691			461,691									4616914	
		Dub.	lakk	3,825,348	4,013,383			3,612,045	3,612,045	401,338			401,338									4013383	
	Baay'ina Barattootaa Sad.2ffaa(9-12)	Ida.	lakk	1,302,016	1,321,546			1,189,391	1,189,391	132,155			132,155									1321546	
		Dhi.	lakk	690,238	700,592			630,533	630,533	70,059			70,059									700592	
		Dub.	lakk	611,778	620,955			558,860	558,860	62,096			62,096									620955	
	Baay'ina Barattootaa waliigalaa(1-12)	Ida.	lakk	9,566,858	9,951,844			8,956,660	8,956,660	995,184			995,184									9951844	
		Dhi.	lakk	5,111,573	5,317,506			4,785,755	4,785,755	531,751			531,751									5317506	
		Dub.	lakk	4,455,285	4,634,338			4,170,904	4,170,904	463,434			463,434									4634338	

TL	Hojiwwaan Gurguddoo		Safartuu	Raw.2014	Manii Bara 2015	Kurmaana 1ffaa				Kurmaana 2ffaa				Kurmaana 3ffaa				Kurmaana 4ffaa				Waggaa 2015	Bajata
						Ado.	Hag.	Ful.	Ida	Onk	Sad	Mud	Ida	Ama	Gur	Bito	Ida	Ebla	Cam	Wax	Ida		
	Baay'ina Barataa waliigalaa BSTD + (1-12)	Ida.	lakk	10,690,732	11,345,448			10,210,903	10,210,903	1,134,545			1,134,545									11345448	
		Dhi.	lakk	5,708,201	6,057,325			5,451,593	5,451,593	605,733			605,733									6057325	
		Dub.	lakk	4,982,531	5,288,123			4,759,311	4,759,311	528,812			528,812									5288123	
	Baay'ina Barattootaa Bultii Addaa	Ida.	lakk	1,522	3,044			2,740	2,740	304			304									3044	
		Dhi.	lakk	1059	2118			1,906	1,906	212			212									2118	
		Dub.	lakk	463	926			833	833	93			93									926	
	Leenjii Barnoota Barsiistotaa Kolleejjii																						
	Simannaa Haaraa BSTD Gannaa(Dubara)		lakk	2968	6000	6000																6000	mil.14.5
	Leenjii Simannaa Haaraa B/soa Dippiloomaa		lakk	702	800					800			800									1500	Mil.21.6
	Leenjii Simannaa Haaraa B/soa Digirii		lakk	501	500					500			500									500	Mil.7.2
	Barnoota Ga'eessotaa																						
	Hirmaannaa Barnoota Ga'eessotaa		Lakk	1,724,057	3,100,000	1,550,000					1,550,000	1,550,000		-			-		1,550,000			3,100,00	
	Madaalli ifa barnoota fudhatanii kan darban		Lakk	297,853	807,143							403,572								403,572		807,143	
1.3	Walgitiinsa Barnootaa Fooyya'e																						
	Garaagarummaa Koornayaa fooyya'e																						
	Reetii Hirmaannaa Dilboo Irraa (GPI) GER irraa Reeshoon																						
	BSTD(GER)		Ratio	0.88	0.93													0.93			0.93	0.93	
	Kutaa 1ffaa Simannaa		Ratio	0.87	0.92													0.92			0.92	0.92	
	Kutaa 1-6 (GER)		Ratio	0.87	0.91													0.91			0.91	0.91	
	Kutaa 7-8 (GER)		Ratio	0.86	0.87													0.87			0.87	0.87	
	Kutaa 9-12 (GER)		Ratio	0.89	0.90													0.90			0.9	0.9	
	Hirmaannaa Barnoota Fedhii Addaa fooyya'e																						
	BSTD	Ida.	Lakk	3,799	8,220			7,398	7,398	822			822									8220	
		Dhi.	Lakk	2,043	4,605			4,145	4,145	460.5			460.5									4605	
		Dub.	Lakk	1,756	3,615			3,254	3,254	361.5			361.5									3615	
	Kutaa 1-6	Ida.	Lakk	40,733	82,565			74,309	74,309	8256.5			8256.5									82565	
		Dhi.	Lakk	22,738	48,617			43,755	43,755	4861.7			4861.7									48617	
		Dub.	Lakk	17,995	33,948			30,553	30,553	3394.8			3394.8									33948	
	Kutaa 7-8	Ida.	Lakk	10,578	11,636			10,472	10,472	1163.6			1163.6									11636	
		Dhi.	Lakk	5,835	6,419			5,777	5,777	641.9			641.9									6419	
		Dub.	Lakk	4,743	5,217			4,695	4,695	521.7			521.7									5217	
	Kutaa 1-8	Ida.	Lakk	50,572	94,201			84,781	84,781	9420.1			9420.1									94201	
		Dhi.	Lakk	28,573	55,036			49,532	49,532	5503.6			5503.6									55036	
		Dub.	Lakk	21,999	39,165			35,249	35,249	3916.5			3916.5									39165	
	kutaa 9-12	Ida.	Lakk	6,397	7,037			6,333	6,333	703.7			703.7									7037	
		Dhi.	Lakk	3,629	3,992			3,593	3,593	399.2			399.2									3992	
		Dub.	Lakk	2,768	3,045			2,741	2,741	304.5			304.5									3045	
	kutaa 1-12	Ida.	Lakk	56,969	101,238			91,114	91,114	10123.8			10123.8									101238	
		Dhi.	Lakk	32,202	59,028			53,125	53,125	5902.8			5902.8									59028	
		Dub.	Lakk	24,767	42,210			37,989	37,989	4221			4221									42210	
	Hiemaannaa Barnoota Aanaalee Horsiisee Bulaa																						
	BSTD AHB	Ida.	Lakk	96,879	146,152			131,537	131,537	14615			14615									146152	
		Dhi.	Lakk	53,875	76,675			69,008	69,008	7668			7668									76675	
		Dub.	Lakk	43,004	69,477			62,529	62,529	6948			6948									69477	
	Baay'ina Barattoota Haaraa Kutaa 1 Umrii 7 AHB	Ida.	Lakk	172,647	174,022			156,620	156,620	17402			17402									174022	
		Dhi.	Lakk	94,555	94,571			85,114	85,114	9457			9457									94571	
		Dub.	Lakk	78,092	79,450			71,505	71,505	7945			7945									79450	
	Baay'ina Barattoota Haaraa Waliigalaa Kutaa 1 AHB	Ida.	Lakk	180,533	181,515			163,364	163,364	18152			18152									181515	
		Dhi.	Lakk	102,240	102,884			92,596	92,596	10288			10288									102884	
		Dub.	Lakk	78,293	79,350			71,415	71,415	7935			7935									79350	
	Baay'ina Barattoota Kutaa 1-6 AHB	Ida.	Lakk	726,442	757,334			681,601	681,601	75733			75733									757334	
		Dhi.	Lakk	409,746	415,971			374,374	374,374	41597			41597									415971	
		Dub.	Lakk	316,696	341,363			307,227	307,227	34136			34136									341363	
	Baay'ina Barattoota Kutaa 7-8 AHB	Ida.	Lakk	78,299	147,398			132,658	132,658	14740			14740									147398	
		Dhi.	Lakk	45,900	92,664			83,398	83,398	9266			9266									92664	
		Dub.	Lakk	32,399	54,734			49,261	49,261	5473			5473									54734	
	Barattoota Kutaa 1-8	Ida.	Lakk	804,741	849,998			764,998	764,998	85000			85000									849998	92,516
		Dhi.	Lakk	455,646	470,705			423,635	423,635	47071			47071									470705	741,796
		Dub.	Lakk	349,095	379,293			341,364	341,364	37929			37929									379293	66,810
	Barattoota kutaa 9-12	Ida.	Lakk	75,278	91,519			82,367	82,367	9152			9152									91519	
		Dhi.	Lakk	45,483	58,397			52,557	52,557	5840			5840									58397	

TL	Hojiwwaan Gurguddoo	Safartuu	Raw.2014	Manii Bara 2015	Kurmaana 1ffaa				Kurmaana 2ffaa				Kurmaana 3ffaa				Kurmaana 4ffaa				Waggaa 2015	Bajata
					Ado.	Hag.	Ful.	Ida	Onk	Sad	Mud	Ida	Ama	Gur	Bito	Ida	Ebla	Cam	Wax	Ida		
	Dub.	Lakk	29,795	33,122			29,810	29,810	3312			3312									33122	
1.4.	Gahuumsa keessoo Barnootaa																					
	Haftee Baratаа																					
	kutaa 1ffaa (%)	%	5.8	3										3		3					3	
	kutaa 1-8	%	6	3										3		3					3	
	kutaa 9-11	%	4	2										2		2					2	
	Reetii Irra Deebii																					
	kutaa 1ffaa	%	3.1	2.7														2.7		2.7	2.7	
	kutaa 1-6	%	3.2	2.8														2.8		2.8	2.8	
	kutaa 7-8	%	2.6	2.2														2.2		2.2	2.2	
	kutaa 9-11	%	2.5	1.7														1.7		1.7	1.7	
2	Qulqullina Barnootaa																					
2.1	Hirawwaan Adda Addaa																					
	Hira Barataa Barsiisaa																					
	BSTD	Ratio	70:1	63:1			63:1		63:1			63:1				63:1				63:1	63:1	
	Sad.1ffaa (1-8)	Ratio	48:1	50:1			50:1		50:1			50:1				50:1				50:1	50:1	
	Sad. 2ffaa (9-12)	Ratio	46:1	40:1			40:1		40:1			40:1				40:1				40:1	40:1	
	KBB	Ratio	40:1	40:1			40:1		40:1			40:1				40:1				40:1	40:1	
	Hira Kitaaba Barataa																					
	BSTD	Ratio	1:3	1:1				1:1				1:1				1:1				1:1	1:1	
	Sad, 1ffaa (1-8)	Ratio	1:3	1:2				1:2				1:2				1:2				1:2	1:2	
	Sad, 2ffaa (9-12)	Ratio	1:3	1:2				1:2				1:2				1:2				1:2	1:2	
	KBB	Ratio	1:1	1:1				1:1				1:1				1:1				1:1	1:1	
	Hira Barataa Daree																					
	BSTD	Ratio	65:1	40:1			40:1		40:1			40:1				40:1				40:1	40:1	
	Sad, 1ffaa (1-8)	Ratio	48:1	50:1			50:1		50:1			50:1				50:1				50:1	50:1	
	Sad, 2ffaa (9-12)	Ratio	46:1	40:1			40:1		40:1			40:1				40:1				40:1	40:1	
	KBB	Ratio	40:1	40:1			40:1		40:1			40:1				40:1				40:1	40:1	
2.2	Dhiyeessii Barsiistotaa fi Hoggansa MB																					
	Qaccarrii Barsiisaa																					
	BSTD	Lakk	16,016	22,016			3,000	3,000	1000	1000	500	2500	250	250		500					22,016	Mil.331.9
	Sad, 1ffaa (1-8)	Lakk	171,096	176,496			2,160	2,160		1620		1620	1620		1620						176,496	Mil.347.2
	Sad.2ffaa (9-12)	Lakk	41,055	42,522			587	587		440		440	440			440					42,522	Mil.106.7
	KBB	Lakk	670	713			713	713													713	
	Haala Mijeessitoota Ga'eessotaa	Lakk	30,607	54,136	27,068					27,068			27,068								54,436	Mil.10.5

TL	Hojiwwaan Gurguddoo	Safartuu	Raw.2014	Manii Bara 2015	Kurmaana 1ffaa				Kurmaana 2ffaa				Kurmaana 3ffaa				Kurmaana 4ffaa				Waggaa 2015	Bajata
					Ado.	Hag.	Ful.	Ida	Onk	Sad	Mud	Ida	Ama	Gur	Bito	Ida	Ebla	Cam	Wax	Ida		
	Leenjii yeroo gabaaba Hojiirraa Barsiisa																					
	BSTD	Lakk	3,511	11,867			5,934	5,934			5,934	5,934									11,867	Bil. 1.5
	Sad, 1ffaa (1-8)	Lakk		171,096			85,548	85,548			85,548	85,548									171,096	
	MB Bulti Addaa	Lakk	125	154			154	154													154	Mil.1.2
	Leenjii Yeroo dheera Hojiiduraa Barsiisa																					
	Dippiloomaa(BSTD) irra gara Digirii 1ffaatti	Lakk	-	5,400															5,400	5,400	5,400	
	Sad.1ffaa Digirii 1ffaa irraa gara Digirii 2ffaatti	Lakk	-	3,600															3600	3600	3,600	
	Leenjii Itti-fufiinsa (DWO)																					
	Sad, 1ffaa (1-8)	Lakk	108,273	136,270			6,999	6,999			6,999	6,999			6,999	6,999			6,999	6,999	27,997	
	Sad.2ffaa (9-12)	Lakk	28,882	32,860			995	995			995	995			995	995			995	995	3,978	
	Istaandaardii Barsiisotaa																					
	BSTD	%	50.2	65			65	65													65	
	Sad, 1ffaa (1-8)	%	90.1	95			95	95													95	
	Sad.2ffaa (9-12)	%	96	99			99	99													99	
	KBB	%	0	100					100												100	
	Istaandaardii Hoggansaa Dura Bu'aa MB																					
	BSTD	%	0	80			80	80													80	
	Sad, 1ffaa (1-8)	%	63	75			75	75													75	
	Sad.2ffaa (9-12)	%	74	80			80	80													80	
	KBB	%	100	100			100	100														
	Istaandaardii Hoggansaa Supp. MB																					
	Sad, 1ffaa (1-8)	%	92.3	95			95	95													95	
	Sad.2ffaa (9-12)	%	91	95			95	95													95	
	Leenjii Yeroo Gabaabaa Hojiirraa Hoggansaa MB																					
	BSTD	Lakk	4862	11,867						5,934		5,934						2,967		2,967	11,867	Mil.45.5
	Sad, 1ffaa (1-8)	Lakk	15,201	15225						7,613		7,613						3,806		3,806	15,225	156,000
	Sad.2ffaa (9-12)	Lakk	1,342	1354						677		677						339		339	1,354	78,000
	Bultii Addaa	Lakk	7	7			7	7														45,500
	KBB	Lakk	13	13			13	13														84,500
	Leenjii Itti Fufiinsaa Hoggansaa(DWO)																					
	BSTD	%	-	100						100		100									100	
	Sad, 1ffaa (1-8)	%	63	80									80			80					80	
	Sad.2ffaa (9-12)	%	70	80										80		80					80	

TL	Hojiwwaan Gurguddoo	Safartuu	Raw.2014	Manii Bara 2015	Kurmaana 1ffaa				Kurmaana 2ffaa				Kurmaana 3ffaa				Kurmaana 4ffaa				Waggaa 2015	Bajata
					Ado.	Hag.	Ful.	Ida	Onk	Sad	Mud	Ida	Ama	Gur	Bito	Ida	Ebla	Cam	Wax	Ida		
2.3	Faasiliitii MB guutuu																					
	Sadarkaa 1ffaa																					
	Mana Qulqullinaa	%	94.5	100										100		100					100	
	Bishaan	%	38	41										41		41					41	
	Ibsaa	%	27.5	30										30		30					30	
	Mana dubbissa Kitaabaa	%	48	63										63		63					63	
	Mana Yaalii (Laabolaatorii)	%	12.5	29										29		29					29	
	MB Sad.2ffaa																					
	Mana Qulqullinaa	%	96.8	100						100		100									100	
	Bishaan	%	67.7	80						69		69									69	
	Ibsaa	%	80.6	90						85		85									85	
	Mana dubbissa Kitaabaa	%	82	90						90		90									90	
	Mana Yaalii (Laabolaatorii)	%	95.1	100						100		100									100	
	Gulantaa M/B Fooyya'e																					
	MB Sad,1ffaa Gulantaa 2ffaa tti fooya'e	Lakk		411														411		411	411	
	MB Sad.2ffaa Gulantaa 2ffaa tti fooya'e			11														11		11	11	
2.4	Sirna Barnootaa																					
	Qaophii Kitaaba Barataa																					
	Kitaabaa barataa fi qajeelcha barsiisa BSTD	Lakk		1,428,444			1,428,444														1,428,444	128,559,969
	Kitaaba barataaa fi Qajeelcha barsiissaa sadarkaa 1ffaa (1-8) maxxansiisuun raabsuu	Lakk		29,470,702			26,523,632	26,523,632	2947070												29,470,702	3,094,423,655
	Kitaaba barataaa fi Qajeelcha barsiissaa sadarkaa 2ffaa (9-12) maxxansiisuun raabsuu	Lakk		2,666,289			2,399,660	2,399,660	266629												2,666,289	306,623,235

TL	Hojiwwaan Gurguddoo	Safartuu	Raw.2014	Manii Bara 2015	Kurmaana 1ffaa				Kurmaana 2ffaa				Kurmaana 3ffaa				Kurmaana 4ffaa				Waggaa 2015	Bajata
					Ado.	Hag.	Ful.	Ida	Onk	Sad	Mud	Ida	Ama	Gur	Bito	Ida	Ebla	Cam	Wax	Ida		
	Dhiyeessii Midhaan Nyaataa Barattootaa																					
	Daa'imman BSTD	Lakk		1,040,370				1,040,370													1,040,370	4,863,729,750
	Kutaa 1-4	Lakk	735781	5,303,816				5,303,816													5,303,816	24,795,339,800
	NHB Kutaa 1-8	Lakk		1,190,148				1,190,148													1,190,148	5,563,941,900
	Ida'ama	Lakk	735,781	7,534,334				7,534,334													7,534,334	35,223,011,450
2.5	ICT Barnootaa Cimsuu																					
	Barnoota Raadiyoo																					
	Uwiisa Barnoota Raadiyoo	%	84	90					6			6									90	
	Suphaa Buufata Raadiyoo	Lakk		5			2	2				3									5	
	Kompiiteraa fi Interneetii																					
	Kompitar-Laab Sad.2ffaa	%	50	56							56	56									56	
	Tajaajila Intarneetii	%	54	58							58	58									58	
	KBB																					
	Compurer-Lab	%	80	85										85		85					85	
	Tajaajila internet KBB	%	74	100										100		100					100	
	Hojii Digitaalaayizeeshinii																					
	Barruu ragaa barnoota	dok	2	2							1	1							1	1	2	
	Lakk. Mul'istoota raawwi	%	100	100				100			100										100	
2.6	Bu'aa Barachuu Barattootaa																					
	Daa'immaan BSTD	%	0	90							90	90							90	90	90	
	Bu'aa Qabxii barattootaa gosa barnootaa hundaa >= 50%	%	97	100															100	100	100	
	Dubbisuufi Barreessuu barattootaa kutaa 1-4 (EGRA)	%	0	37							37	37							37	37	37	
	Dubbisuufi Barreessuu barattootaa kutaa 1-4 (EGMA)	%	0	45							45	45							45	45	45	

TL	Hojiwwaan Gurguddoo	Safartuu	Raw.2014	Manii Bara 2015	Kurmaana 1ffaa				Kurmaana 2ffaa				Kurmaana 3ffaa				Kurmaana 4ffaa				Waggaa 2015	Bajata
					Ado.	Hag.	Ful.	Ida	Onk	Sad	Mud	Ida	Ama	Gur	Bito	Ida	Ebla	Cam	Wax	Ida		
	Bu'aa Qorumsa Naannoo fi Biyooleessaa																					
	Bu'aa Qorumsa Naannoo Kutaa 8ffaa	%	97	98															98	98	98	
	Kutaa 12ffaa gara Yunivarsitiitti darban	%	53	60															60	60	60	
	Kutaa 12ffaa Bu'aa Qorumsa Biyooleessaa qabxii >600	%	226	230															230	230	230	
	Ga'eessota madaalaman	%	53	75															75	75	75	
	Ga'eessota ifa barnootaan madaalaman	%	90.8	95															95	95	95	
3	Madaallii ,Deggersaa fi Hordoffii																					
	Madaallii barsiisotaa kaadhimamtoota MGO KBB geggeessuu	Lakk	0	2049			2049														2049	
	Madaallii hoggansa MB MGO sad.1ffaa geggeessuu	Lakk	0	2146							2146	2146								2146	2146	
	Inspeekshinii MB (BSTD Sad,1ffaa,Sad,2ffaa) geggeessuu	%	0	40			10	10			10	10			10	10			10	10	40	
	Suparviiyizyinii barnootaa geggeessuu	Kur	4	4			1	1			1	1			1	1			1	1	4	
	Gamaaggama raawwii hojii barnootaa geggeessuu	Kur	4	4			1	1			1	1			1	1			1	1	4	

200,400
910,328
120,224